

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

АЛГОРИТЪМ НА ЧЕТЕНЕТО

ALGORITHM OF READING

доц. д-р Милена Цветкова
Assoc. Prof. Dr. Milena Tsvetkova
Sofia University St. Kliment Ohridski

Национална кръгла маса „Четене с разбиране – път към развитие на образователни умения“
Откриваща инициатива на кампанията „Забавното лятно четене“, София, 27.05.2015

АЛГОРИТЪМ НА ЧЕТЕНЕТО – линеен

Перцепция

Възприемане

Разбиране

Осмисляне

АЛГОРИТЪМ НА ЧЕТЕНЕТО - максимален

Външен ефект

Формиране

Интерпретиране

Фаза 0

• **Перцепция (усещания)**

Фаза 1

• **Възприемане (обекти)**

Фаза 2

• **Разбиране (значения)**

Фаза 3

• **Осмисляне (смисъл)**

Фаза 4

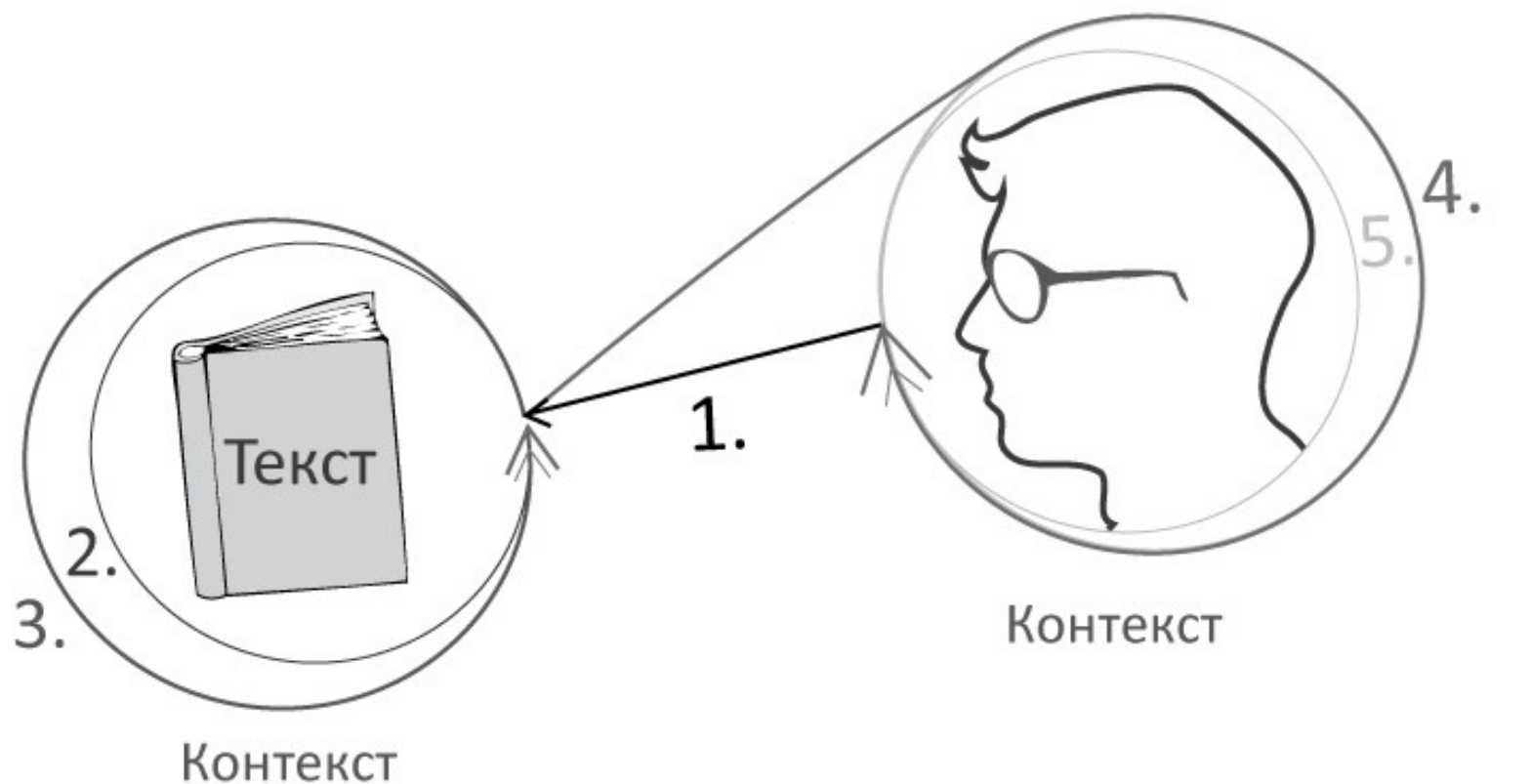
• **Интерпретиране (опит)**

Фаза 5

• **Формиране (отношение, оценка)**

АЛГОРИТЪМ НА ЧЕТЕНЕТО – динамичен

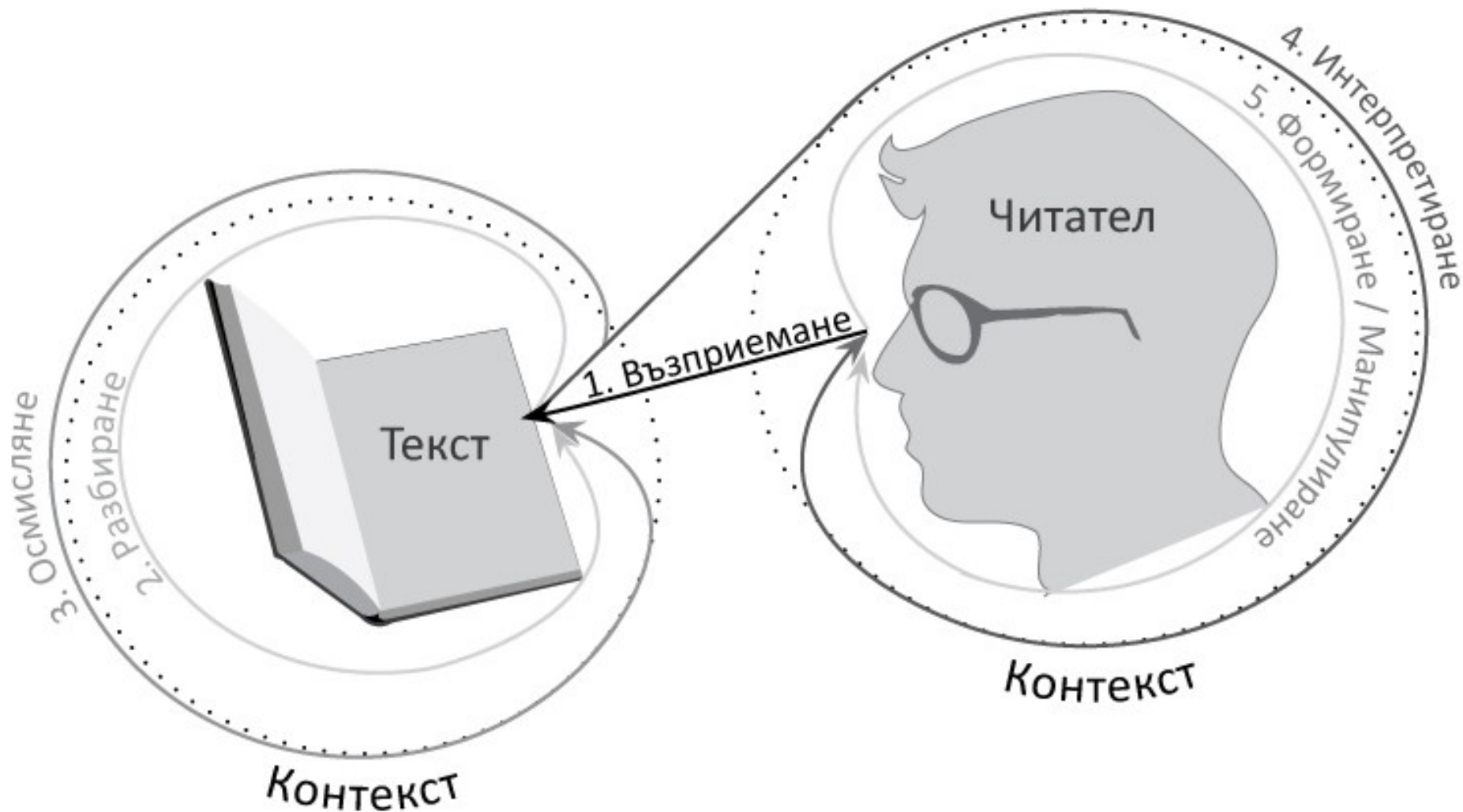
Алгоритъм на четенето

1. Възприемане
2. Разбиране
3. Осмисляне
4. Интерпретиране
5. Формиране / Манипулиране

АЛГОРИТЪМ НА ЧЕТЕНЕТО – 5 фази

Алгоритъм на четенето

ПРЕДКОМУНИКАТИВНИ ФАЗИ НА ЧЕТЕНЕТО

фаза 0. ПЕРЦЕПЦИЯ – бариери

фаза 1. ВЪЗПРИЕМАНЕ – бариери

фаза 2. РАЗБИРАНЕ – бариери

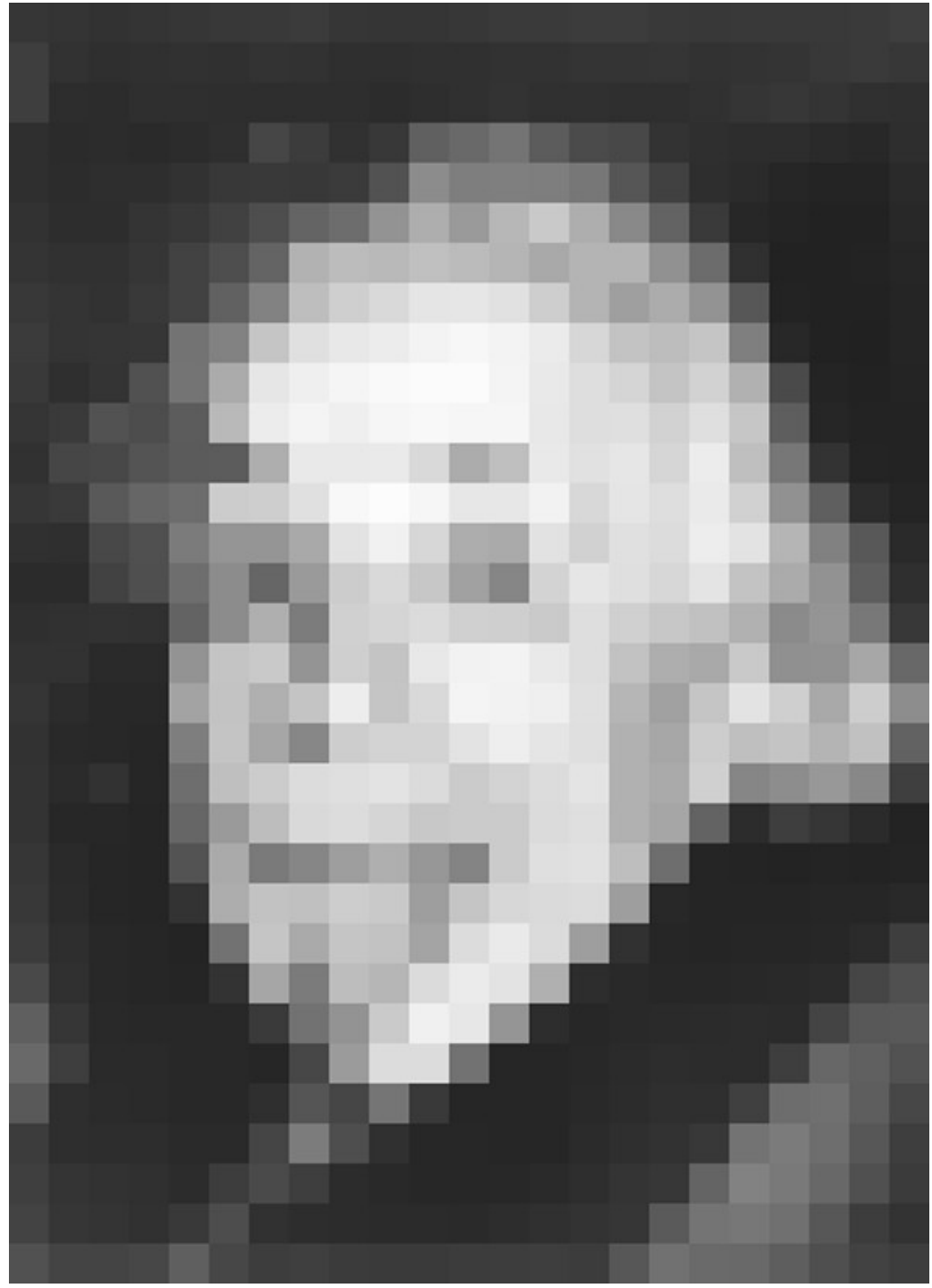
фаза 0. ПЕРЦЕПЦИЯ – бариери

I. Отсъствие на рецептор (слепота)

II. Визуална загуба (глаукома)

**III. Отсъствие на оптично свойство – възприятие за
цвят (далтонизъм)**

**Отсъствие на
рецептор
(слепота)**

Визуална загуба (глаукома)

NORMAL VISION

EARLY GLAUCOMA

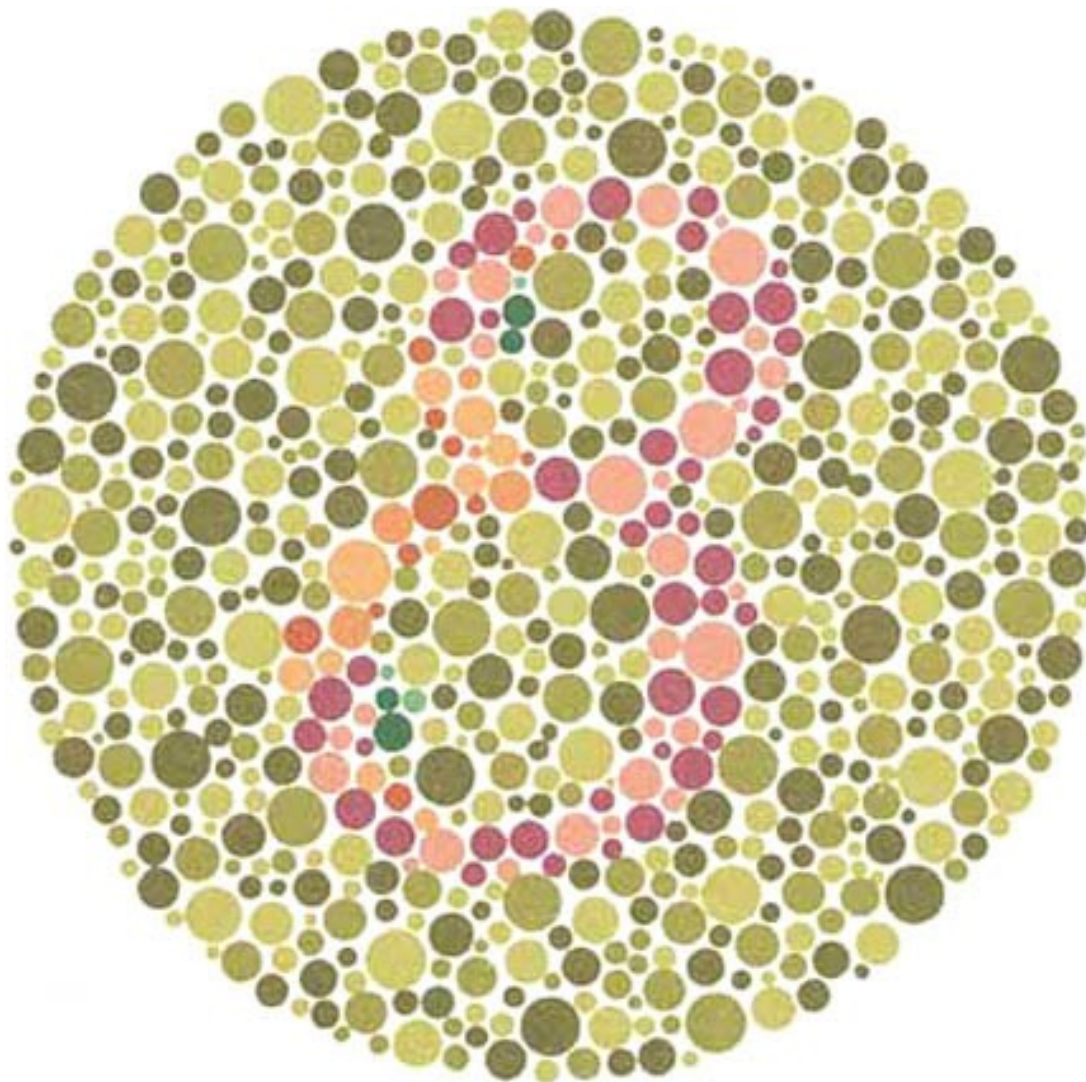
ADVANCED GLAUCOMA

EXTREME GLAUCOMA

Отсъствие на оптично свойство – възприятие за цвят (далтонизъм)

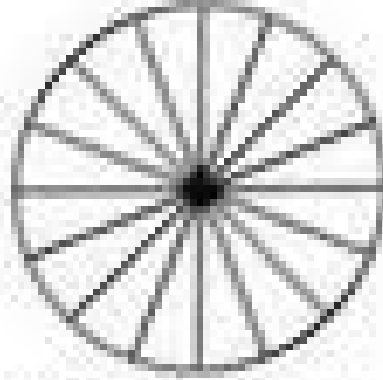
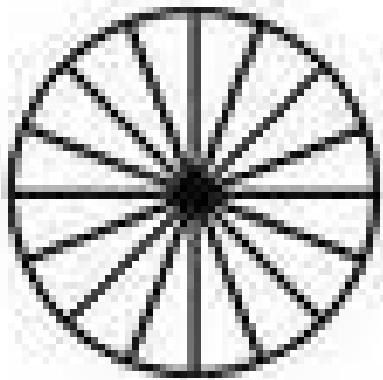
фаза 1. ЗРИТЕЛНО ВЪЗПРИЕМАНЕ – бариери

I. Дефекти в зрението (астигматизъм)

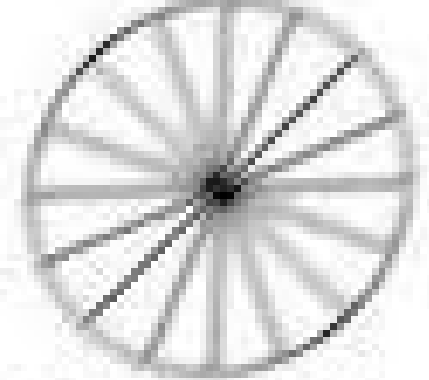
II. Дефекти в зрителното поле

III. Измама на зрителното възприятие

Дефекти в зрението (астигматизъм)

Astigmatism

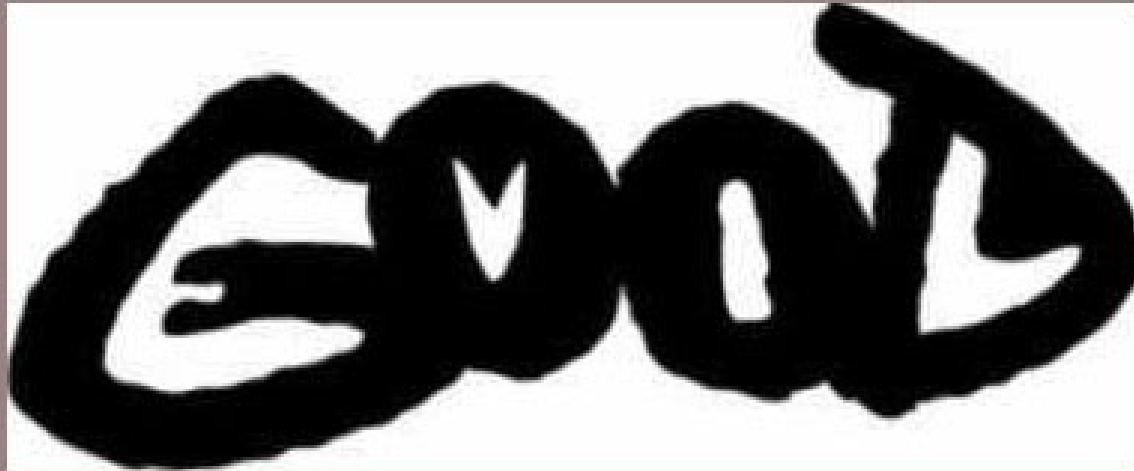
Astigmatism

Дефекти в зрителното поле

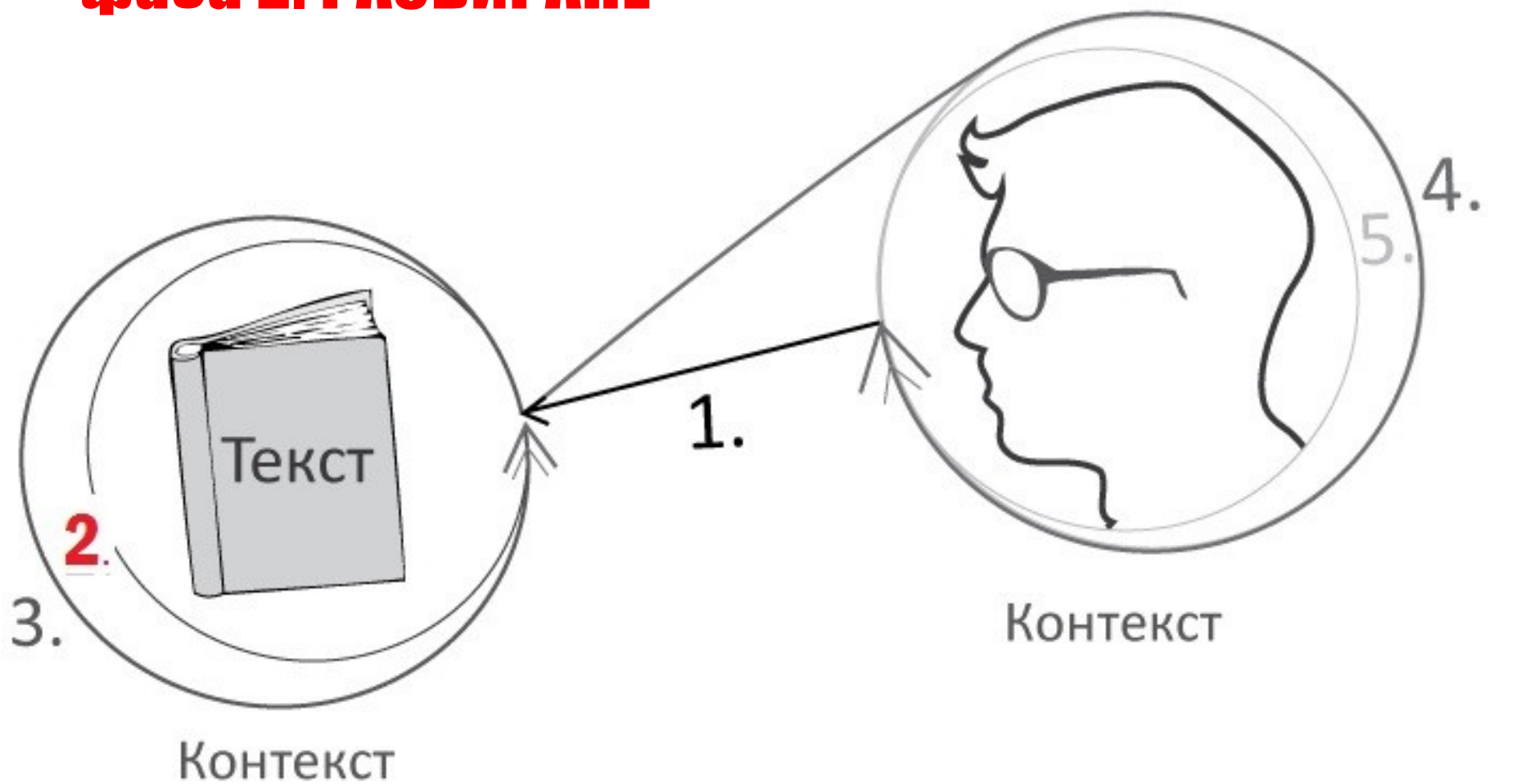
Измама на зрителното възприятие

Ambiguity

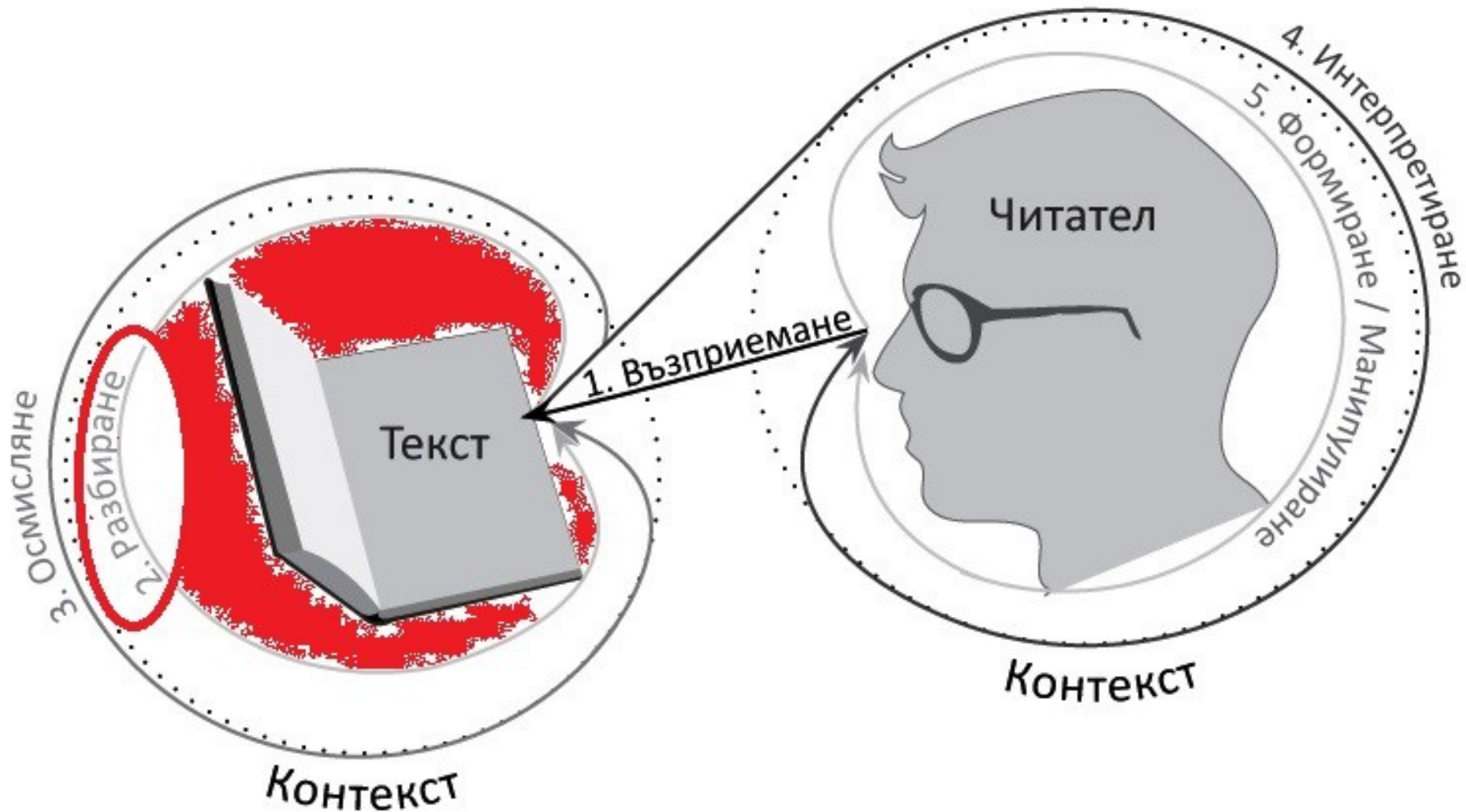
фаза 2. РАЗБИРАНЕ

1. Възприемане
2. **Разбиране**
3. Осмисляне
4. Интерпретиране
5. Формиране / Манипулиране

фаза 2. РАЗБИРАНЕ при четене

фаза 2. РАЗБИРАНЕ – бариери

I. Не-човешка знакова система за четене (баркод, QR код)

II. Непозната и неразбираема знакова система

III. Позната, но неразбираема знакова система

IV. Позната знакова система, но неразбираем език

Не-човешка знакова система за четене (баркод)

www.enthusiast.bg

Цена 15,00 лв.

Не-човешка знакова система за четене (QR код)

R.I.P.

1994 - 2013

Непозната и неразбираема знакова система

유대교

나는 너의 하나님 여호와로라. 너는
나 외에는 다른 신들을 네게 있게
말지니라.

— 출애굽기 20:3

Непозната и неразбираема знакова система

ქართული

ო   ი

Позната, но неразбираема знакова система

Βιβλιογραφία

Γλώσσες και διάλεκτοι

BIBΛΙΟ

Βιβλίο εμφανίζεται τις τελευταίες δεκαετίες και σε μη υλικούς φορείς όπως το ηλεκτρονικό βιβλίο (e-book) και το ακουστικό βιβλίο (audio book).

Позната знакова система, но неразбираем език

НОМ

Ном бол нэг ирмэгийнхээ дагууд бэхлэгдсэн, голдуу хавтаслагдсан, дээр нь бичиг бичигдсэн цаас, илгэн цаас болон бусад эдийн цуглуулга юм. Номын нэг давхаргыг хуудас, түүний нэг талыг нүүр гэнэ.

Позната знакова система и разбираем език

КНИГА

Книгата е писмено произведение с научно или литературно съдържание, което е с подвързани листове и корица.

Разбираем език, но не разбираемо значение на дума

ВСЕКИ ЧИТАТЕЛ ИМА ПРАВО

ДА ВЗЕМА ДО III КНИГИ

Обобщение за фаза 2. РАЗБИРАНЕ

Задължителни предпоставки за разбиране при четенето:

I. Нормално зрение

II. Качествени зрителни възприятия

III. Позната знакова система (писменост)

IV. Познат език (думи)

V. Разбираем език (термини и понятия)

ИЗВОД

Четенето с разбиране се нуждае от:

- 1. Учебен предмет „ЧЕТЕНЕ С РАЗБИРАНЕ“ (Работа с читателя)**
- 2. Науката за четенето – развиване**
- 3. Обучение по четене за професионалните читатели (преводачи, редактори, коректори, рецензенти)**
- 4. Възстановяване на уроците по ББЗ**
- 5. Повече ВРЕМЕ за БАВНО четене**

Цветкова, Милена. Алгоритъм на четенето: Доклад на Национална кръгла маса „Четене с разбиране – път към развитие на образователни умения“, откриваща инициатива на националната кампания „Забавното лятно четене 2015“. София, Американски център, Столична библиотека, 27.05.2015 г.

Отзиви и цит.:

- i. Съботинова, Пролетина. Да се въведе час "Четене с разбиране" за малките ученици, предлагат преподаватели и писатели. Препоръките са от четвъртата национална кръгла маса „Четене с разбиране – път към развитието на образователни умения“. От Пролетина Съботинова. В:България Он Ер (Bulgaria On Air), 27.05.2015, 16:29. <http://www.bgonair.bg/bulgaria/2015-05-27/da-se-vavede-chas-chetene-s-razbirane-za-malkite-uchenitsi-predlagat-prepodavатели-i-pisатели>
- ii. „Забавното лятно четене“ за 2015 официално започна с дискусия на тема „Четене с разбиране – път към развитие на образователни умения“. В: Аз детето, 27.05.2015. <http://www.az-deteto.bg/zabavnoto-lyatno-tchetene-za-2015-ofitsialno-zapotchna-s-diskusiya-na-tema-tchetene-s-razbirane-pat-kam-razvitie-na-obrazovatelni-umeniya/13156/view.html>
- iii. Промяната, която ще върне българските деца в училище. 38% от българчетата напускат училище и не се връщат в него. В: iNews , 27.05.2015, 16:00. http://inews.bg/България/Промяната-която-ще-върне-българските-деца-в-училище_1.a_c.327_i.466130.html
- iv. Мъдри мисли от днешната Национална кръгла маса "Четене с разбиране". В: Kafene.bg, 27.05.2015. <https://www.facebook.com/115052331896293/photos/a.453907324677457.1073741825.115052331896293/855104407891078/?type=1&theater>
- v. „Забавното лятно четене“ започна. В: Аз детето, 28.05.2015. http://www.az-deteto.bg/zabavnoto-lyatno-tchetene-zapotchna/photo_view.html
- vi. Забавното лятно четене стартира за пети път. В: Столична библиотека, 28.05.2015. <http://www.libsofia.bg/page/posts/zabavnoto-lyatno-chetene-startira-za-peti-pt-1332.php>
- vii. Момчетата и момичетата имат различно отношение към четенето. В: Аз жената, 28.05.2015, 13:15. <http://www.az-jenata.bg/a/8-svobodno-vreme/28980-momchetata-i-momichetata-imat-razlichno-otnoshenie-kam-cheteneto>
- viii. Как да направим книгите в училище по-забавни. В: Dobrini.bg, 29.05.2015. <http://dobrini.bg/bulgaria/2015/05/29/kak-da-napravim-knigitie-v-uchilishchie-po-zabavni.7436>
- ix. Младите четат, но не това, което искат институциите. Или как да направим книгите в училище по-забавни. В: Dnes.bg, 29.05.2015, 17:46. <http://www.dnes.bg/obrazovanie/2015/05/29/mladite-chetat-no-ne-tova-koeto-iskat-instituciite.264979,1>
- x. Данаджикова, Таня. Четене с разбиране – път към развитие на образователни умения. В: ББИА онлайн, 2015, №3, с. 29-31. ISSN (Print): 1314-7285. ISSN (Online): 1314-4944